

Sygn. akt II AKa 194/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Czarnota

Sędziowie: SSA Jerzy Sałata

SSA Dorota Rostankowska (spr.)

Protokolant: referent-stażysta Dorota Fiertek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. K. S.

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2017 r.

sprawy

skazanego T. G., s. B., ur. (...) w B.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 18 kwietnia 2017 r., sygn. akt **III K 39/17**

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy rozpoznawał sprawę **T. G.** skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 marca 2005r. w sprawie sygn. akt III K 743/04 za popełnienie w dniu 29 maja 2004r. przestępstwa z art.280 § 1 kk w zw. z art.283 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby 5 lat, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 17 marca 2009r., kara została wykonana;

II. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 sierpnia 2009r. w sprawie przestępstwa z art.280 § 1 kk w zw. z art.157 kk i art.275 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności, w dniu 7 marca 2009r. przestępstwa z art.279 § 1 kk i art.275 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk na karę roku pozbawienia wolności, przy czym w miejsce tych kar orzeczono karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, kara została wykonana;

III. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie sygn. akt XVI K 379/14 za popełnienie w dniu 31 grudnia 2013r. przestępstwa z art.226 § 1 kk na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, w dniu 31 grudnia 2013 r. przestępstwa z art.190 § 1 kk w zw. z art. 57a kk na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, w dniu 31 grudnia 2013r. przestępstwa z art.217 § 1 kk w zw. z art.57a kk na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, w dniu 31 grudnia 2013r.

przestępstwa z art.157 § 2 kk w zw. z art.57a § 1 kk na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, przy czym w miejsce tych kar orzeczono karę łączną 2 lat ograniczenia wolności;

IV. Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 26 maja 2015r. w sprawie sygn. akt III K 37/15 za popełnienie w dniu 3 grudnia 2014r. przestępstwa z art.280 § 1 kk w zw. z art.64 § 1 kk na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

V. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 15 grudnia 2015r. w sprawie sygn. akt IV K 192/15 za popełnienie w dniu 13 października 2014r. przestępstwa z art.278 § 1 kk i art.217 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk w zw. z art.64 § 1 kk na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

VI. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 10 lutego 2016r. w sprawie sygn. akt IV K 495/15 za popełnienie w dniu 8 listopada 2014r. przestępstwa z art.278 § 1 kk w zw. z art.64 § 1 kk na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

VII. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 24 sierpnia 2016r. w sprawie sygn. akt IV K 590/16 za popełnienie w dniu 10 czerwca 2016r. przestępstwa z art.280 § 1 kk w zw. z art.283 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

VIII. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25 października 2016r. w sprawie sygn. akt IV K 722/16 za popełnienie w dniu 20 czerwca 2016r. przestępstwa z art.278 § 1 kk w zw. z art.64 § 1 kk na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

IX. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 marca 2017r. w sprawie sygn. akt IV K 589/16 za popełnienie w dniu 23 marca 2016r. przestępstwa z art.278 § 1 kk w zw. z art.64 § 1 kk na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

Wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2017r. w sprawie sygn. akt III K 39/17:

na podstawie art.85 § 1 i 2 kk, art.86 § 1 kk, art.87 § 1 kk w miejsce kary łącznej ograniczenia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawie o sygn. akt XVI K 379/14 i kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawach o sygn. akt - IV K 192/15, IVK 495/15, IVK 590/16, IVK 722/16, IV K 589/16 oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie o sygn. akt IIIK 37/15 wymierzył skazanemu T. G. karę łączną 5 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

na podstawie art.572 kpk umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym wyroków Sadu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawach o sygn. akt IIIK 743/04 i IIIK 314/09;

w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym wyroki Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawie o sygn. akt XVI K 379/14 IV K 192/15, IVK 495/15, IVK 590/16, IVK 722/16, IV K 589/16 oraz Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie o sygn. akt III K 37/15 podlegają odrębnemu wykonaniu;

zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. kwotę 177,12 zł. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;

zwolnił skazanego od uiszczenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca skazanego zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt. 1 i zarzucając mu:

obrażę art.85a kk poprzez przyjęcie, że cele prewencyjne wymagają zastosowania wobec skazanego kary w wymiarze 5 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

obrażę art. 53 kk poprzez przyjęcie, że dyrektywy wymiaru kary wskazane w przedmiotowej normie prawnej wskazują na konieczność surowszego potraktowania skazanego;

Wniósł o:

1. zmianę skarżonego wyroku i wymierzenie skazanemu T. G. za przestępstwa objęte wyrokami Sądu Rejonowego w Bydgoszczy: XVI K 379/14, IV K 495/15, IV K 590/16, IV K 722/16, IV K 589/16 oraz Sądu Okręgowego w Bydgoszczy: III K 37/15 kary łącznej 4 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;
2. zasądzenie na rzecz pełnomocnika kosztów obrony z urzędu za II instancję, gdyż nie zostały one uiszczone ani w całości, ani też w części;
3. nieobciążanie skazanego kosztami postępowania w sprawie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Niezależnie od zarzutów podniesionych w wywiedzionej apelacji, zaskarżony wyrok łączny musiał zostać uchylony a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania. Po wydaniu zaskarżonego orzeczenia zapadł bowiem wobec skazanego kolejny prawomocny wyrok skazujący (z dnia 18.11.2016r. w sprawie IV K 793/16 Sądu Rejonowego w Bydgoszczy), który – zgodnie z przepisami jakie zastosował Sąd I instancji - podlega połączeniu z poprzednimi wyrokami. Jednocześnie w dacie wyrokowania przez Sąd Apelacyjny wykonana już została kara 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem z dnia 15.12.2015r. w sprawie IV K 192/15 Sądu Rejonowego w Bydgoszczy. Zgodnie zatem z treścią przepisu art.85 § 2 kk nie podlega ona już łączeniu przy wymierzaniu kary łącznej. W związku z tym zmian nie może dokonać Sąd II instancji, gdyż naruszałoby to prawo skazanego do obrony. Zgodnie z brzmieniem przepisu art.6 kpk, oskarżonemu (poprzez art.1 § 2 kkw także skazanemu) przysługuje prawo do obrony. Należy ono do podstawowych praw człowieka potwierdzonych w aktach prawa międzynarodowego (art.14 ust.3 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, art.6 ust.3 lit. c Europejskiej Konwencji Praw Człowieka). Gwarantuje je także Konstytucja RP w art.42 ust.2, stanowiąca o prawie do obrony we wszystkich stadiach postępowania, a zatem również na etapie orzekania o karze łącznej w wyroku łącznym. Niewątpliwie jedną z form korzystania z prawa do obrony jest sama możliwość zaskarżenia orzeczenia określającego po raz pierwszy w toku postępowania wymiar kary łącznej. Wskazać w tym miejscu również należy na art.78 Konstytucji, który przyznaje każdej ze stron prawo do zaskarżania orzeczeń wydanych w pierwszej instancji. Nie sposób zatem uznać, że kara łączna wymierzana po raz pierwszy w sprawie o wydanie wyroku łącznego, nie podlegałaby zaskarżeniu przez skazanego zwykłym środkiem odwoławczym. Stałoby się natomiast tak gdyby sąd odwoławczy, na nowo ukształtował karę łączną obejmującą również karę jednostkową orzeczoną w wyroku z dnia 18.11.2016r. w sprawie IV K 793/16 Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sytuacji gdy w ogóle nie orzekł w przedmiocie tej kary jednostkowej Sąd Okręgowy oraz nie obejmującą już kary jednostkowej orzeczonej w wyroku z dnia 15.12.2015r. w sprawie IV K 192/15 Sądu Rejonowego w Bydgoszczy skazany zostałby pozbawiony możliwości zaskarżenia takiego orzeczenia co naruszyłoby jego prawo do obrony. Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 kwietnia 2017 r. w sprawie III KK 420/16: „W sprawie o wydanie wyroku łącznego, toczącej się w trybie art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na konieczność zagwarantowania skazanemu konstytucyjnego prawa do zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji, a także do realizowania prawa do obrony przed sądem odwoławczym, wyłączona jest, co do zasady, możliwość wydania przez sąd drugiej instancji orzeczenia co do kary łącznej w sytuacji procesowej, w której sąd pierwszej instancji nie orzekł w przedmiocie kary łącznej obejmującej kary wymierzone za określone przestępstwa prawomocnymi wyrokami.”

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy będzie miał również na uwadze zarzuty podniesione we wniesionym przez obrońcę skazanego środku odwoławczym, do których odnośnienie się na obecnym etapie postępowania przez sąd odwoławczy byłoby bezprzedmiotowe, wobec kasatoryjnego charakteru orzeczenia Sądu II instancji.